

WEBINARIUM NAUKOWE JAKO INNOWACYJNA METODA NAUCZANIA

Dnia 17 maja 2012 r. w siedzibie Uczelni Łazarskiego w Warszawie odbyło się Studenckie Webinarium Naukowe nt: *Urban Decay and Renewal: from Broken Windows to the Right to the City (Upadek i odnowa miast: od „wybitych okien” do „prawa do miasta”)*. To nowatorskie pod względem formuły i języka (angielski) spotkanie zostało otwarte przez dziekana Wydziału Prawa i Administracji dr. hab. Zbigniewa Lasocika, prof. Uczelni Łazarskiego. Wprowadził on uczestników webinarium w kryminologiczną problematykę zapobiegania przestępczości w miastach. Jest ona rozwijana przez Wydział podczas studenckich zajęć warsztatowych na temat: „Narody Zjednoczone i zapobieganie przestępczości”, prowadzonych przez dr. hab. Sławomira Redo, prof. Uczelni Łazarskiego i b. pracownika Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ).

Webinarium skoncentrowało się na zagadnieniu zapobiegania przestępczości w miastach europejskich z uwzględnieniem Warszawy; odbyło się pod auspicjami *Academic Council on the United Nations System (ACUNS)*, pozarządowej organizacji z ogólnym statusem konsultacyjnym ONZ-owskiej Rady Gospodarczo-Społecznej. Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO, Paryż) przesłała uczestnikom webinarium list powitalny. Wystąpienia merytoryczne (to drugie drogą wideoprezentacji) miały przedstawicielki Ośrodka Informacji Narodów Zjednoczonych (Mariola Ratschka, UNIC, Warszawa), a także pozarządowej organizacji Unii Europejskiej – Europejskiego Forum Bezpieczeństwa w Miastach (Elizabeth Johnston, EFUS, Paryż).

Przebieg webinarium został zarejestrowany i będzie udostępniony w formie cyfrowej na stronie uczelni.

Na webinarium studenci wygłosili trzy referaty (prezentacje):

- 1) *Broken Windows in Urban Lives: the case of Warsaw – Lessons Learned from New York* (Michał Woś),

- 2) *Social Innovations in Crime Prevention in Warsaw and other European Cities* (Adam Sałata, Robert Metera, Paweł Makowski),
- 3) *New Spirits of Old City – Whose Warsaw is This?* (Piotr Bartkowiak).

W ramach pierwszej prezentacji Michał Woś przedstawił tezę, że stosowanie teorii „wybitych okien” bez budowy odpowiednich struktur społecznych może prowadzić do agresywnych zachowań. I tak, jeżeli odrestaurujemy tylko jedną kamienicę przy ulicy pełnej starych zniszczonych budynków lub postawimy nową łóśniąca wiatę przystankową w samym jej środku, to tak duży kontrast może wywołać agresję, która w szybkim tempie doprowadzi do dostosowania niepasującego elementu do szarej rzeczywistości.

W jego opinii, w dzisiejszych czasach sama teoria jest banałem lat 70. poprzedniego stulecia i nie nadaje się do okiełznania współczesnego, młodego człowieka. Jeżeli jednak ktoś w dalszym ciągu uważa inaczej i chciałby tę teorię stosować, „to muszę stanowczo zaprotestować, ponieważ lepiej już byłoby zainwestować pieniądze przeznaczone na remonty i usuwanie skutków wandalizmu na Policję, która będzie stosowała określone sankcje wobec młodych ludzi, którzy dopuszczają się takich czynów”.

Mówca skonkludował, że można „powiedzieć TAK dla teorii wybitych okien, ale tylko jako części składowej większego procesu, jakim jest rewitalizacja”.

Idea drugiego wystąpienia nt: *Social innovations in crime prevention* miała przybliżyć słuchaczom zjawisko innowacji socjalnych i publicznych w społeczeństwie, a także działanie instytucji unijnych oraz wiodących miast europejskich w ramach *Eurocities* – stowarzyszenia założonego w 1986 r., zrzeszającego 140 dużych miast z 36 krajów europejskich, w tym 11 miast należących do Unii Metropolii Polskich. Misją *Eurocities* jest reprezentowanie wobec instytucji Unii Europejskiej interesów wielkich miast, a zwłaszcza działanie na rzecz stworzenia europejskiej polityki miejskiej. *Eurocities* wspiera także współpracę i wymianę doświadczeń i dobrych wzorców między miastami członkowskimi, jak np. nowe koncepcje w prewencji kryminalnej, które obecnie są realizowane w wielu miastach europejskich. Zaprezentowano i omówiono założenia unikalnych projektów z całej Europy, a także zestawiono je z działaniami w m.st. Warszawy. W wystąpieniu poruszono kwestie inżynierii społecznej, świadomych działań administracji publicznej oraz innowacyjne podejście do procesów i zjawisk zachodzących w społeczeństwie.

W ostatniej prezentacji Piotr Bartkowiak zwrócił uwagę na wykluczenia, szczególnie samowykluczenia ze społeczności miejskiej, jako problemu kryminologicznego. Poruszył też problematykę *hot zones* w mieście stołecznym. Prezentacja zawierała cztery główne zagadnienia dotyczące tzw. gorących stref, m.in. nieprawidłowego planowania przestrzeni w mieście, społeczności zamkniętej,

obozów osób bezdomnych, a także kontaktów między obywatelami a władzą. Zilustrowano również, jak stosunkowo nowym i trudnym do rozwiązania problemem jest bezdomność, jaki jest jej zasięg, a także jakie są relacje między bezdomnymi a innymi obywatelami. Mówca zastanawiał się, czy powinniśmy walczyć z bezdomnością, zapobiegając jej, czy też ją zaakceptować.

Wystąpienia wygłoszone przez studentów zostały uzupełnione wizualną prezentacją problematyki graffiti ulicznego i artystycznego przez Nicolasa Platzerera, menadżera galerii sztuki (Wiedeń, Austria), oraz dr. Michael K. Platzerera (ACUNS, Austria, Wiedeń) i dr. hab. Tomasza Sikorskiego, prof. Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Wspólnym przesłaniem dalszych wystąpień było stwierdzenie, że graffiti w ogólnym pojęciu społecznym nasuwa skojarzenia związane z patologią społeczną, slumsami, czy okolicami o podwyższonej przestępczości. Ta forma wyrażania siebie nie powinna być utożsamiana z wandalizmem, napadami, rozbojami czy kradzieżami; przy wsparciu administracji miejskiej może zostać skutecznie wykorzystana do ubarwienia i nadania indywidualizmu danej dzielnicy czy okolicy.

Tak więc mówcy przedstawili temat graffiti jako formę sztuki umieszczanej w przestrzeni publicznej przez osoby pragnące wyrazić swoje myśli i przekonania i w ten sposób komunikować się ze społeczeństwem, czy też wyrazić swój bunt lub dezaprobatę dla pewnych działań (np. graffiti lub ideogramy ukazujące przekreślony symbol swastyki nazistowskiej). Biorąc pod uwagę wszystkie za i przeciw graffiti (historyczne, polityczne, estetyczne), będzie ono zapewne niemile widziane przez zarządcę czy właściciela nieruchomości, stąd warto, aby powstawały nowe projekty miejskie celem swobodnego i artystycznego wyrażenia swoich emocji. Umiejętne ukierunkowanie takich młodzieżowych emocji umożliwia bowiem jej włączenie w życie społeczne. Dlatego władze miejskie, np. Wiednia, zwracają na tę młodzieżową potrzebę dużo uwagi, mając przy tym na względzie utrzymanie tego miasta w światowej czołówce dotyczącej jakości życia, co – jak pokazuje ostatni ranking¹ – udaje się im.

W tym kontekście kluczowe wystąpienie *Millenium Development Goals and Social Inclusivness* miała przedstawicielka UNIC. Powołując się na dane ONZ, Mariola Ratschka zwróciła uwagę na to, że takie m.in. problemy, jak nieprzystosowanie młodzieży, potrafią przerodzić się w patologie społeczne. W Polsce (tak zresztą jak i w wielu innych krajach na świecie) rośnie bezrobocie wśród młodzieży, dotyczy ono również absolwentów szkół wyższych. Obecnie bezrobocie wśród absolwentów w wieku 20–24 lata wynosi ponad 24%, jeżeli ująć to w jeszcze szerszym przedziale 15–29 lat, wskaźnik ten osiąga ok. 28%. Tak

¹ 2011 Quality of Living worldwide city rankings – Mercer survey, <http://www.mercer.com/press-releases/quality-of-living-report-2011>.

duże bezrobocie wśród młodych wykracza poza średnią unijną, która oscyluje w okolicy 22%. W większości są to osoby posiadające przynajmniej jeden dyplom uniwersytecki. Praktyki i staże pomagające zdobyć cenne doświadczenie nie są gwarancją zatrudnienia u danego pracodawcy bądź w danej instytucji, ponadto ostatnimi czasy stały się formą wyzysku i niewolnictwa, ponieważ zwykle są nieodpłatne.

Spotkanie przyjęło formę webinarium z kilku względów. Według światowego autorytetu w zakresie wirtualnej edukacji, prof. Charlesa Wankela (USA), wirtualne światy odgrywają coraz to większą rolę w procesie edukacji współczesnego społeczeństwa. Dzięki wykorzystaniu nowych, dotychczas niedostępnych metod nauczania otrzymujemy możliwość efektywnych sposobów kształcenia, które są atrakcyjne i tym samym przystępne dla młodego człowieka. Ponadto socjologiczne badania *American Audiovisual Society* dowiodły, że forma nauczania oparta na kilku czynnikach naraz jest bardziej efektywna od tej opartej tylko na jednym. Człowiek przeciętnie zapamiętuje około 10% treści, które przeczytał, 20% – które usłyszał, 30% – które zobaczył (np. prezentacja multimedialna), 70% – które jednocześnie usłyszał i zobaczył, 80% – które sam mówił oraz 90% – które sam przygotował.

Naukowe webinarium studenckie oznacza więc lepszą formę przekazu materiału i zapamiętania treści naukowych.

Należy zauważyć, że Uczelnia Łazarskiego jako jedna z nielicznych wprowadza i udoskonala cały czas swoje metody nauczania. Można powiedzieć, iż Uczelnia teraz bliżej do systemu kształcenia zachodniego, opartego na nowoczesnych formach nauczania – prezentacjach studenckich, wystąpieniach i audiowizualnych formach. Ma to, oczywiście, pozytywny wpływ na poziom wykształcenia absolwentów.

Trzeba dodać jeszcze jedną konkluzję z webinarium, otwartego odczytaniem przesłania UNESCO. Powołując się na Powszechną Deklarację Praw Człowieka, władze tej Organizacji przypomniały, że „prawo do miasta” dyskutowane na webinarium przyczynia się do zwiększenia inkluzywności miast – esencji demokracji samorządowej. Dlatego dziekan Wydziału Prawa Uczelni Łazarskiego z satysfakcją przyjął wiadomość o polsko-austriackiej inicjatywie praktycznej i naukowej popularyzacji sztuki ulicznej w Warszawie i Wiedniu, która powstała podczas dyskusji polskich i zagranicznych uczestników webinarium.

Webinarium zainspirowało władze Uczelni do:

- przystąpienia do ACUNS;
- przystąpienia do *The United Nations Academic Impact Initiative* – ogólnoświatowej inicjatywy uniwersyteckiej Sekretarza Generalnego ONZ, promującej w kształceniu studentów prawa człowieka i inne ONZ-owskie zasady z nich wynikające;

- współdziałaniu w organizacji następnego międzyregionalnego webinarium na temat zapobiegania przestępczości związanej z handlem ludźmi, przygotowywanego przez ACUNS, ONZ-owskie Biuro ds. Środków Odurzających i Przestępczości (UNODC), ONZ-owski Serwis Informacyjny (UNIS) oraz Uniwersytet Wiedeński (11 XII 2012 r., Biuro ONZ, Wiedeń);
- rozważenia możliwości zorganizowania wspólnie z innymi uczelniami w Polsce w semestrze letnim roku akademickiego 2012/2013 regionalnego studenckiego naukowego webinarium na ten sam temat.

Piotr Bartkowiak, Paweł Makowski, Robert Metera, Michał Woś